

Legislativa týkající se školské problematiky vzdělávání žáků s LMP (Školský zákon, vyhlášky)

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ze dne 24. září 2004, účinný od 1. ledna 2005.

Novela :

- **Zákon č. 49/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., zákon č. 472/2011 Sb.**
- podstatná část zákona č. 49/2009 Sb. nabývá účinnosti dnem 5. března 2009.
- podstatná část zákona č. 472/2011 Sb. nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2012.

Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, účinná dnem vyhlášení 9. února 2005.

Novela: Vyhláška č. 116/2011 Sb., o poskytování služeb ve školách a školských poradenských zařízeních. Účinná od 1. září 2011.

Vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, účinná dnem vyhlášení 9. února 2005.

Novela: Vyhláška č. 147/2011 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných. Ze dne 25. května 2011. Účinná od 1. září 2011.

Legislativní vymezení

* ***Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), novela č. 49/2009:***

- § 2 Zásady a cíle vzdělávání.
- § 3 Vzdělávací programy.
- § 4 Rámcové vzdělávací programy.
- § 5 Školní vzdělávací programy.
- § 7 Vzdělávací soustava, školy a školská zařízení (novela).
- § 14 Vzdělávání příslušníků národnostních menšin.
- **§ 16 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami (novela).**
- § 17 Vzdělávání nadaných dětí, žáků a studentů.
- § 18 IVP.
- **§ 36, §37 Plnění a odklad povinné školní docházky (novela).**
- § 40 Druhy jiného způsobu plnění povinné školní docházky.
- § 42 Vzdělávání žáků s hlubokým mentálním postižením.
- § 45 Stupně vzdělání (základní vzdělání, základy vzdělání).
- **§ 47 Přípravné třídy základní školy (novela).**
- § 48 Vzdělávání žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a s autismem (+ § 48a) (novela).

- § 51 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.
- § 115 – 120 Školská zařízení a školské služby.

Povinná školní docházka

- začíná počátkem školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne šestého roku věku.
- V případě, že dítě není po dovršení šestého roku tělesně nebo duševně přiměřeně vyspělé, může ředitel na základě písemné žádosti zákonného zástupce, doporučení školského poradenského zařízení a odborného lékaře *odložit povinnou školní docházku* o jeden školní rok, popř. nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmi let.
- Školní docházka je povinná po dobu devíti školních roků, nejvýše do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmáctého roku věku.
- Žák, který po splnění povinné školní docházky nezískal základní vzdělání, v něm může pokračovat, nejvýše do osmnáctého roku věku.
- Žákovi se zdravotním postižením může ředitel povolit pokračování v základním vzdělávání do konce školního roku, v němž dosáhne dvacátého roku věku.
- Podle zákona 158/2006, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb. § 55, odst. 2, se u žáků s těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem až do dvacátého šestého roku věku.

Další podrobnosti - Vyhláška MŠMT č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky

Vyhláška č. 147/2011 Sb.

- Nově se vyhláška věnuje kromě **zdravotně postiženým** také podmínkám vzdělávání dětí, žáků a studentů **zdravotně a sociálně znevýhodněných**.
- zřetelně se uvádí, že **žáci bez zdravotního postižení se nevzdělávají podle vzdělávacích programů pro žáky se zdravotním postižením**.
- Rozšiřuje se **okruh činnosti asistenta pedagoga** pro žáky s těžkým zdravotním postižením o pomoc při sebeobsluze a pohybu žáků s těžkým zdravotním postižením.
- Nově se doplňuje termín „**středně těžké mentální postižení**“ (v původní vyhlášce vynecháno nedopatřením).
- **Zpřesňuje se složení týmu** pedagogických pracovníků působících ve třídě zřízené pro žáky s těžkým zdravotním postižením (mohou zde působit 3, z nichž alespoň **1** je asistent pedagoga).

- pro potřeby vzdělávání se **definuje žák se sociálním znevýhodněním**.
- doplňují se ustanovení o „**vyrovnávacích**“ opatřeních
- zpřesňuje se možnost **výjimečného přijetí žáka bez zdravotního postižení do speciální školy** (v případech dlouhodobého selhávání v otevřeném školním prostředí i při využívání vyrovnávacích opatření).
- zřetelně se kodifikuje postup při přijímání žáka do speciální školy/třídy a vzdělávání podle vzdělávacího programu pro zdravotně postižené **pouze s informovaným souhlasem** zákonného zástupce žáka.
- doplňuje se **příloha vyhlášky**, která uvádí podklady pro tvorbu formuláře informovaného souhlasu
- umožňuje spojovat ročníky obou stupňů speciálních škol atd.

Vyhláška č. 73/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů

§ 1 Podpůrná opatření (novela) – pro žáky se zdravotním postižením – viz . vyhláška

§ 1 Vyrovnávací opatření (novela) – pro žáky se zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním:

- užívání pedagogických, popřípadě speciálně pedagogických metod a postupů, které odpovídají vzdělávacím potřebám žáků,
- Poskytování individuální podpory v rámci výuky a přípravy na výuku,
- poskytování pedagogických a psychologických služeb,
- zajištění služeb asistenta pedagoga,

§ 1, odst. 6 žák se sociálním znevýhodněním (novela): Žák z prostředí, kde se mu nedostává potřebné podpory k řádnému průběhu vzdělávání, včetně spolupráce zákonných zástupců se školou, a žák znevýhodněný nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka.

Formy speciálního vzdělávání žáků se zdravotním postižením:

- individuální integrace,
- skupinová integrace,
- škola samostatně zřízená pro žáky se zdravotním postižením,
- kombinací forem.
- **§ 3, odst. 4: Žák se zdravotním postižením se přednostně vzdělává formou individuální integrace v běžné škole, pokud to odpovídá jeho potřebám a možnostem a podmínkám a možnostem školy - vypuštěno**
- **§ 3, odst. 4: Žák bez zdravotního postižení se nevzdělává podle vzdělávacího programu pro vzdělávání žáků se zdravotním postižením - nahrazeno**

- **§ 3, odst. 5: Žák bez zdravotního postižení se výjimečně a po dobu nezbytně nutnou pro vyrovnání jeho znevýhodnění může vzdělávat ve škole, třídě či studijní skupině zřízené pro žáky se zdravotním postižením, pokud.....**
- **§ 5 Typy speciálních škol** (MŠ speciální, ZŠ praktická, ZŠ speciální, odborné učiliště, praktická škola).
- **§ 6 IVP (novela).**
- **§ 7 Asistent pedagoga (novela).**
- § 10 Počty žáků (6-14 žáků).
- **ČÁST TŘETÍ – Vzdělávání žáků mimořádně nadaných.**
- **PŘÍLOHA:** Minimální rozsah údajů a informací pro udělení informovaného souhlasu se zařazením žáka od některé z organizačních forem vzdělávání a s převedením žáka do vzdělávacího programu pro žáky se zdravotním postižením.

Současné významné dokumenty inkluzivního vzdělávání

- Úmluva o právech osob se zdravotním postižením (OSN 2006, ČR 2009) ⇒ zákon č. 198/2009 Sb. o rovném zacházení a právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů – antidiskriminační zákon
- Národní plán vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2010-2014
- Národní akční plán inkluzivního vzdělávání (NAPIV)

Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních:

- **§ 3 Školská poradenská zařízení:**
- pedagogicko-psychologická poradna (PŘÍLOHA č. 1),
- speciálně pedagogické centrum (PŘÍLOHA č. 2).

+

Střediska výchovné péče (zákon č. 109/2002 o výkonu ochranné výchovy, ústavní výchovy ve školských zařízeních a o preventivní výchovné péči ve školských zařízeních, novela 383/2005).

Školská poradenská pracoviště (PŘÍLOHA č. 3):

- výchovný poradce,
- školní metodik prevence,
- školní psycholog,
- školní speciální pedagog.

Vyhláška č. 116/2011 Sb.

- **§ 1 Poskytování poradenských služeb – dětem, žákům, studentům, zákonným zástupcům, školám a školským zařízením, bezplatně.**

- **§ 2 Obsah poradenských služeb: viz. vyhláška**